

Sak 5/22 - «Vikingtidsmuseet på Bygdøy» - prosjektrapport L til KHMs styre 8. april 2022

I perioden fra styremøtet 4. februar 2022 til 28. mars 2022 har arbeidet i VTM-prosjektet hatt særlig fokus på følgende saker:

- Byggeprosjekt, Brukerutstyr (BUT) og Safeguarding of objects (SGO)
- Aktiviteter i Utstillingsprosjektets delprosjekter

I. Byggeprosjektet, Brukerutstyr (BUT) og Safeguarding of objects (SGO)

Byggeprosjekt – status, brukerinvolvering og samarbeid

I etterkant av prosjektråd medio januar bad Kunnskapsdepartementet (KD) om ekstraordinær rapportering fra Statsbygg (SB) vedrørende kostnadsutvikling og alternativer for videreføring av VTM. SB ble bedt om å innhente bidrag fra UiO/KHM i rapportering til KD. Rapport ble sendt fra SB til KD 7. februar. KD har bestilt kvalitetssikring av den ekstraordinære rapporteringen. Denne prosess er nå gjennomført og rapport fra ekstern kvalitetssikrer er mottatt av UiO 24. mars. Saken følges opp gjennom møter mellom UiO og KD, samt i prosjektråd.

SB arbeider sammen med entreprenør (AF-gruppen) om å ferdigstille samspillsfase 1 og få på plass en målsum for kontrakten på nybygget (K201) som grunnlag for videre arbeid med detaljprosjektering og gjennomføringsavtale. UiO/KHM fikk presentasjon av alternativ takkonstruksjon og alternativ innvendig kledning i begynnelsen av oktober. Foreslått løsning av takkonstruksjon er utviklet uten UiO/KHMs involvering. UiO/KHM har meldt sin bekymring for status og prosess, og bestilte i desember gjennomført en tredjepartsvurdering av beslutningene og konsekvensene av endret takkonstruksjon. Det forventes avklaring fra KD på veien videre med valg og videre utvikling av takkonstruksjon. Det blir spesielt viktig å følge opp saken ift samlingens sikkerhet. Sak om takkonstruksjon følges opp i Kontaktforum, UiO-styringsgruppe og Prosjektråd.

UiO/KHM har etterlyst større grad av brukerinvolvering i byggeprosjektet. Det ble 25. mars gjennomført et planleggingsmøte for å lage et strukturert opplegg for involvering av UiOs temabrukergrupper. Statsbygg vil sende innkallinger til brukermøter som er planlagt gjennomført i løpet av april/mai.

Brukerutstirsprosjekt (BUT)

KHM er involvert i planlegging av de ulike arbeidspakkene i BUT og arbeider sammen med EA og SB med å få oversikt over alt utstyr, lage fremdriftsplaner og videreutvikle budsjett. I monteranskaffelsen (den største anskaffelsen i BUT, ca. 80 mill. kr. eks. mva.) pågår det forhandlinger med leverandører for å låse løsninger og pris. Det har gjennom forhandlingsprosessen blitt avklart flere viktige forhold ift løsninger i byggeprosjektet, hvilket gjør at det ikke haster like mye med å få landet en avtale. Det gis derfor litt bedre tid til forhandlingene, og plan for endelig tilbud er flyttet til juni med mål om kontraktsinngåelse i

august/september. Det pågår prosesser for å avklare bygningsintegrert AV-utstyr, der BUT samarbeider med byggeprosjekt, utstillingsprosjekt og eksterne rådgivere for å avklare omfang og plassering på det utstyr som skal monteres fast i bygget. Det er startet en prosess sammen med arkitekt for å oppsummere behov rundt belysning som påvirker byggeprosjektet i en veileder (har tatt lengre tid enn forventet og uklart når ferdigstilles). Det planlegges for konkurransegrunnlag for å få inn rådgivere for utvikling av konsept for wayfinding (utlysning mai/juni og kontrakt i august).

Safeguarding of objects (SGO)

Prosjektet omfatter relokalisering av de gjenstander som kan flyttes til Økern, sikring av alle gjenstander som blir på VSH under bygging, digital dokumentasjon av gjenstander, flytting av skip, sleder og vogn inn i nytt bygg, samt etablering av nye støttesystemer. Prosjektet er delt i to, ett prosjekt hvor Statsbygg har gjennomføringsansvar for sikring av skip, sleder og vogn og KHM har ansvar for samlingens sikkerhet (SGO-SB) og ett prosjekt der KHM både har gjennomføringsansvar og ansvar for samlingens sikkerhet for resterende gjenstander på Bygdøy (SGO-KHM).

SGO-SB: Arbeid med gjennomføringsplan pågår. Kjerneboring er gjennomført, arbeid med sikringstiltak på sledene er i slutfase og test og trening av slederigger har startet opp. Vi avventer rapport og tilbakemelding fra SB på testresultatene. Instruks og mandat for ansvarlig konservator er godkjent, løsningen skal dekke behovet for en tettere kontakt og oppfølging mellom prosjektet og KHM i operativ fase redegjort på en ryddig og oversiktlig måte. En løsning med oppnevningen av ansvarlig konservator sikrer hurtige avklaringer og/eller raske beslutninger om det skulle oppstå kritiske hendelser mhp. Gjenstandssikkerheten. Grenseverdier for skip og sleder er også besluttet og godkjent.

SGO-KHM: Arbeidet med å revidere, dokumentere, tilstandsvurdere og pakke gjenstandene i fjerdefløy går mot slutten. Siste transport til Økern går 28. mars. Delprosjektet relokalisering av fjerdefløy avsluttes som planlagt 31. mars.

Usikkerheten som tidligere er meldt grunnet Covid 19 er sterkt redusert. Vi har etablert gode backupløsninger fra KHMs side og følger utviklingen i ressursbehov tett. Fom 5. april tar Brynjar Sandvoll over prosjektlederansvaret for SGO, siden nåværende prosjektleder går ut i foreldrepermisjon i ca. 10 mnd.

II. Arbeid i Utstillingsprosjektets delprosjekter

Utstillingsprosjektet arbeider med å utarbeide prosjektbeskrivelser for alle delprosjekt i gjennomføringsfasen. Organisasjonen skaleres opp for å håndtere leveranser i gjennomføringsfasen. Det er ansatt to nye medarbeider som begynner i mars/april, Mari Parelius Wammer «Rådgiver for digital kommunikasjon og konseptutvikling» og Jessica Angstreich «Koordinator utstillingsetablering». Det pågår flere anskaffelser for å øke leveransekapasiteten. Nedenfor følger en kort oppsummering av hovedaktivitetene i Utstillingsprosjektets delprosjekter.

Utstillinger

Dette delprosjekt arbeider med de permanente utstillingene, særutstillinger og et spesielt tilbud for barn og unge – «Den store vikingreisen». Arbeidet er våren 2022 organisert i 8 arbeidsgrupper.

1. Faginnhold / publikasjoner: Arbeider med videreutvikling av synopsis, utvikling av forskningsoversikter og utarbeidelse for plan for utgivelse av faglige publikasjoner.
2. Gjenstandsutvalg: Utarbeider gjenstandslistene og starter opp prosess med klargjøring av gjenstander i april. Prosess med digital dokumentasjon (foto og 3D-skanning) og konserveringsklargjøring vil pågå gjennom hele gjennomføringsfasen.
3. Den store vikingreisen: Anskaffelse av leverandør for detaljering, produksjon og implementering utlyst med frist for prekvalifisering 8. april. Inngåelse av kontrakt planlagt til juni 2022 (kontraktsverdi ca. 18,4 mill. kr.).
4. Anskaffelser permanente utstillinger: Forhandlinger med prekvalifiserte leverandører pågår (estimert 3 forhandlingsmøter) som avsluttes med endelig tilbud (planlagt i mai). Målet er å ha kontrakt (finansiell ramme, ca. 150 mill. kr.) med en hovedleverandør til permanente utstillinger i mai/juni 2022.
5. Særutstillinger: Det arbeides med konseptutvikling av de tre første særutstillingene, gjennom bred involvering av fagpersoner i KHM og andre fakulteter ved UiO i dette arbeid.
6. Brukerinvolvering bygg/BUT: se om bygg og brukerstyr under kap. 1.
7. CT-skanner: Det arbeides med å avklare behov opp mot byggeprosjektet og finne finansiering til utstyret (ca. 20 mill. kr. inkl. mva.).
8. Monteranskaffelse: Deltagelse i forhandlinger med monterleverandører, se om bygg og brukerstyr under kap. 1.

Formidling, aktiviteter og sideprogram

Prosjektbeskrivelse godkjent. De første leveransene som det fokuseres på er de som i størst grad påvirker bygget. Det fokuserer spesielt på de delene som har med nybygg å gjøre (strategi og konsept for undervisnings- og aktivitetsområdet, samt konsepter for digital formidling koblet til laboratoriene og skannerrom).

Delprosjektet skal i gjennomføringsfasen i hovedsak arbeide med:

- Formidling i foajé, museumspark og indre gårdsrom
- Formidling i laboratorier, skanning og eksperimentområde
- Formidling i auditoriet
- Digitale besøks guider
- Formidlingsløsninger på nett
- Skoleprogram
- Aktiviteter og faglige arrangementer
- Formidling på fysiske arenaer utenfor museet og i samarbeid med partnere

Kommunikasjon og kommersielle tilbud

Prosjektbeskrivelse under utvikling. Designguide er ferdigstilt. Det planlegges for utvikling av første nettsted basert på ny profil. Det er inngått avtale med ekstern rådgiver for bistand til utvikling av produktutviklingsstrategi, og det pågår løpende arbeid med kommunikasjon og informasjon om prosjektet. Delprosjektet skal i gjennomføringsfasen i overordnet arbeide med:

- Kommunikasjon og informasjon (internt og eksternt)
- Markedsføring
- Arrangementer og kommersielle satsninger
- Billettsalg
- Butikk / produktutvikling
- Kafé & Restaurant

Forskningscenter og laboratorier

Leveranser fra planleggingsfasen er ferdigstilt og forankret i KHM's styringsgruppe. Det er utviklet en ny modell for videre arbeid i delprosjektet der det er definert et tydelig grensesnitt på hva som er delprosjektets ansvar og hva som skjer i linjeorganisasjonen. I linjevirkosomheten er det etablert et faglig program for forskningscenter VTM, som skal utarbeide konsept for forskningscenteret og faglig retning for dette. Delprosjektet følger opp grensesnitt mellom VTM-prosjektet og det faglige programmet, samt følger opp videre utvikling av program for formidling av forskningscenterets aktiviteter og resultater og for forskningscenterets bruk av forskningslaboratorier og interaksjon med publikum. Aktiviteten i delprosjektet er således nedskalert og ivaretas av delprosjektleder Tone Wang som fast ressurs, med tilgang til en ressursgruppe som bidrar ved behov.

Etablering av driftsorganisasjon

Under oppstart. Avventer avklaring på overordnet driftsmodell fra UiO/EA. Denne prosessen gjennomføres ved en rekke workshops første halvår 2022, ledet av UiO/EA. KHM's delprosjekt skal i gjennomføringsfasen overordnet arbeide med:

- Driftskonsept for utstillinger, formidling, og arrangementsvirkosomhet
- Driftskonsept for serveringsvirkosomhet
- Driftskonsept for butikkvirkosomhet
- Forretningsmodell for B2B kunder
- Prisstrategi for entré/billetter
- Utarbeidelse av bemanningsplan og etablering av driftsorganisasjon
- Utrede og avklare behov for finansiering av driften
- Formalisering av samarbeid med partnere og leverandører, herunder driftsavtaler, kommersielle partnere og andre samarbeids- og eventuelle leieavtaler.

III. VTM-prosjektets møter/reiser februar 2022 – mars 2022.

Følgende møter/reiser har vært gjennomført i perioden:

- Et (1) møte i *Prosjektrådet* (VTM-prosjektets høyeste organ med repr. fra SB, UiO, KHM og departementene).
- Et (1) møte i *KHM's styringsgruppe for VTM-prosjektet*.
- Fire (4) møter i *Kontaktforum* (felles koordineringsorgan SB, UiO/EA og KHM for VTM-prosjektet).
- Deltagere fra Utstillingsprosjektet var med brukerutstyrsprosjektet (BUT) på forhandlingsmøter hos monterleverandører, 28. feb – 2. mars.

- Deltagere fra Utstillingsprosjektet var med byggeprosjektet i København og München på befaringsreise hos leverandører av himlingsløsninger 10-11. mars.

Det er løpende virksomhet i KHMs egen prosjektorganisasjon; koordineringsgruppen, delprosjektgrupper og særmøter tilknyttet de ulike aktiviteter i delprosjektgruppene.

Det har i perioden ikke vært holdt møter i *UiOs styrings- og koordineringsgruppe for VTM-prosjektet*.

GJO, 28.03.22